

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NR. I-430 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2023 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą Nr. I-430 ir jį išdėstyti taip:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS
BIUDŽETO SANDAROS
ĮSTATYMAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis, **ir** tikslas

1. Įstatymo paskirtis – nustatyti valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžeto **sudėtį turinį**, šių biudžetų pajamų sudarymo, ~~ir~~ asignavimų naudojimo **ir vidutinės trukmės konsoliduotojo biudžeto rodiklių sudarymo ir valdymo** teisinius pagrindus, taip pat skaidraus biudžetų rengimo, tvirtinimo, vykdymo, vertinimo ir kontrolės pagrindines nuostatas, ~~procedūras, poveikį visam valdžios sektoriui, asignavimų valdytojų, vadovų~~ pareigas, teises ir atsakomybę.

2. Įstatymo tikslas – siekiant ilgalaikės, visapusiškos ekonominės ir socialinės Lietuvos Respublikos piliečių gerovės, tvaraus ilgalaikio ekonomikos augimo, užimtumo ir nekeliant grėsmės **valdžios sektoriaus finansų tvarumui ir** kainų stabilumui užtikrinti, kad sudarant ir vykdant ~~biudžetą~~ **biudžetus valstybės** piniginiai ištekliai būtų naudojami efektyviai.

3. ~~Šiuo Įstatymo įstatymu nuostatos suderintos su~~ **įgyvendinamas** Europos Sąjungos teisės aktais ~~aktas, nurodytais nurodytas~~ šio Įstatyme ~~įstatymo~~ priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo ~~įstatymo~~ sąvokos

1. ~~Apyvartinių lėšų padidėjimas – planuojamas laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių pagrausėjimas biudžetinių metų pabaigoje, palyginti su numatomais arba faktiniais laikinai laisvais valstybės piniginių išteklių prieš tai buvusių biudžetinių metų pabaigoje. Agreguotas asignavimų limitas – subendrinti maksimalūs galimi vidutinės trukmės konsoliduotojo biudžeto asignavimai kiekvieniems to laikotarpio biudžetiniams metams.~~

2. ~~Apyvartinių lėšų sumažėjimas – planuojamas laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių sumažėjimas biudžetinių metų pabaigoje, palyginti su numatomais arba faktiniais laikinai laisvais valstybės piniginių išteklių prieš tai buvusių biudžetinių metų pabaigoje.~~

3. ~~Asignavimai – valstybės biudžete arba savivaldybės biudžete patvirtinta planuojamų išlaidų lėšų išlaidoms ir ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui (toliau – turtas) isigyti suma, kurią asignavimų valdytojas turi teisę biudžetiniais metais gauti iš valstybės biudžete arba savivaldybės biudžete sukauptų numatytų lėšų, pateikęs paraišką valstybės išdą valdančiai Lietuvos Respublikos finansų ministerijai institucijai arba savivaldybės administracijai, patvirtintoms ir panaudoti programoms finansuoti.~~

4. ~~Asignavimai išpareigojimams – lėšų suma, už kurią (jos neviršydamas) asignavimų valdytojas einamaisiais biudžetiniais metais turi teisę prisiimti išpareigojimus projektams, remiamiems iš Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, finansuoti.~~

~~5. Biudžetinė drausmė – šiame Įstatyme nustatytos biudžetų rengimo ir vykdymo tvarkos laikymasis ir jos pažeidimų ištaisymas, užtikrinant nuoseklų valstybės funkcijų finansavimą, nepriklausantį nuo ciklinių ekonomikos pokyčių.~~

~~63. Biudžetiniai metai – 12 mėnesių biudžeto laikotarpis, prasidedantis sausio 1 dieną ir pasibaigiantis gruodžio 31 dieną.~~

~~74. Biudžetinių įstaigų pajamos – biudžetinių įstaigų gautos pajamos už trumpalaikio ir ilgalaikio materialiojo turto nuomą, teikiamas paslaugas (išskyrus paslaugas, už kurias mokama valstybės rinkliava ir žyminis mokestis), kitos gautos pajamos, kurių panaudojimo tikslinė paskirtis nustatyta Europos Sąjungos teisės aktuose, **tarptautinėse sutartyse**, įstatymuose arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose, kurios įmokamos į valstybės biudžetą ar savivaldybių biudžetus ir naudojamos vadovaujantis įstatymais arba Vyriausybės nutarimais, savivaldybės tarybos sprendimais šių įstaigų vykdomoms programoms finansuoti.~~

~~8. Biudžeto balanso cikliškumo dedamoji (komponentė) – piniginiiais vienetais išreiškiamas rodiklis, kuriuo rodomas produkcijos atotrūkio nuo potencialo poveikis valdžios sektoriaus balanso rodikliui per ataskaitinį laikotarpį.~~

~~9. Biudžeto deficitas – skirtumas tarp biudžeto pajamų ir asignavimų, kai asignavimai viršija pajamas.~~

~~10. Biudžeto perteklius – skirtumas tarp biudžeto pajamų ir asignavimų, kai pajamos viršija asignavimus.~~

~~11. Ekonominė biudžeto pajamų ir asignavimų klasifikacija (toliau – ekonominė klasifikacija) – biudžeto pajamų ir asignavimų suskirstymas pagal bendrus ekonominius lėšų kaupimo ir skirstymo požymius.~~

~~125. Ekonominės raidos scenarijus – Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Finansų ministerija) pasirinktų ir įvardytų prielaidų nulemtas, esamais statistiniais duomenimis pagrįstas, nacionalinių sąskaitų duomenims ir ekonomikos dėsningumams neprieštaraujantis ekonominės raidos apibūdinimas, pagal kurį rengiamas **Lietuvos Respublikos tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo, kuriuo tvirtinami Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto, ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių rodikliai ir vidutinės trukmės konsoliduotojo biudžeto rodikliai, patvirtinimo įstatymo** projektas.~~

~~136. Finansavimas – lėšų pervedimas į asignavimų valdytojų **vadovaujamų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų sąskaitas programoms vykdyti** ir kitų subjektų sąskaitas **jų atitinkamo asignavimų valdytojo** programoms vykdyti arba tiesioginis biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų programų išlaidų ir ~~įsigyjamo turto~~ apmokėjimas iš valstybės **iždo** ir savivaldybių biudžetų **iždų** sąskaitų.~~

~~14. Funkcinė asignavimų klasifikacija (toliau – funkcinė klasifikacija) – asignavimų suskirstymas pagal valstybės funkcijas.~~

~~7. Konsoliduotasis biudžetas – biudžetas, kurį sudaro valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai, valstybės socialinių fondų biudžetai ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas sujungus nurodytų biudžetų rodiklius ir eliminavus tarpusavio pervedimus.~~

~~14⁸. Ministro valdymo srities įstaiga – Vyriausybei pavaldi ir (arba) ministrui atskaitinga ir (arba) pavaldi įstaiga, kurios savininko teisės ir pareigos įgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba ministerija veikianti ir kuri veikia ministro ministrui pavestose (pavestose) valdymo srityje (srityse), išskyrus įstaigas, kurių nepriklausomumas atliekant įstatymų nustatytas funkcijas ir priimant sprendimus turi būti užtikrintas vadovaujantis Europos Sąjungos ir nacionalinės nacionaliniais teisės aktais **bei tarptautinėmis sutartimis**.~~

~~15. Mokesčių didinimo rizikos rodiklis – Europos Komisijos kaip dalis bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP) to meto kainomis skaičiuojamas rodiklis S1, pateikiamas pagal 2005 m. birželio 27 d. Europos Sąjungos Tarybos reglamento [\(EB\) Nr. 1055/2005](#), iš dalies keičiančio Reglamentą [\(EB\) Nr. 1466/97](#) dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (toliau – Stabilumo ir augimo pakto reglamentas), 1 straipsnio 5~~

punkto a papunktį vertinant tam tikrų metų Lietuvos konvergencijos programą arba Lietuvos stabilumo programą pagal Stabilumo ir augimo pakto reglamento 1 straipsnio 3 punkto 1 papunktį.

~~1469. Programa – strateginio ir (arba) metinio veiklos plano, parengto pagal Vyriausybės patvirtintą Strateginio valdymo metodiką, dalis, skirta Nacionaliniame pažangos plane nustatytiems pažangos uždaviniams ir (arba) asignavimų valdytojo tęstinės veiklos uždaviniams įgyvendinti. Viena valstybės biudžeto asignavimų valdytojo programa gali įgyvendinti vieną nacionalinę plėtros programą ar jos dalį ir yra priskiriama vienai valstybės veiklos sričiai. Vienai valstybės veiklos sričiai gali būti priskiriamos kelios vieno valstybės biudžeto asignavimų valdytojo programos. Programos gali būti finansuojamos iš asignavimų ir kitų teisėtai gautų lėšų.~~

~~14710. Programos sąmata – dokumentas, kuriame pagal kiekvieną programos priemonę ir šių priemonių ekonominę ir funkcinę išlaidų klasifikacijas, tvirtinamas finansų ministro, nurodomos 3 biudžetinių metų planuojamų asignavimų sumos programai vykdyti.~~

~~14811. Savivaldybės biudžetas – savivaldybės tarybos tvirtinamas savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams.~~

~~14912. Struktūrinis valdžios sektoriaus balanso rodiklis – pagal ekonominį ciklą patikslintas valdžios sektoriaus balanso rodiklis, kuriuo rodoma, koks būtų valdžios sektoriaus pajamų ir išlaidų skirtumas, jei faktinis bendrasis vidaus produktas BVP būtų lygus potencialiam, kai netaikytos laikinojo poveikio priemonės. Laikinojo poveikio priemonės apimančios su ekonomikos cikliniais svyravimais nesusiję veiksniai nesusijusius veiksniai, kurie paveikia biudžeto rodiklius tik nurodytu laikotarpiu, sumažindami (ar padidindami) valdžios sektoriaus balanso rodiklį arba valstybės skolą (vienkartinis poveikis) arba pagerindami (ar pablogindami) biudžeto būklę biudžeto būklės ateityje sąskaita. Struktūrinis valdžios sektoriaus balanso rodiklis apskaičiuojamas ir vertinamas remiantis, kaip nustatyta 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo su visais pakeitimais nuostatomis Stabilumo ir augimo pakto reglamente.~~

~~2013. Valstybės biudžetas – Lietuvos Respublikos Seimo (toliau – Seimas) tvirtinamas valstybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams.~~

~~14. Vidutinės trukmės konsoliduotasis biudžetas – konsoliduotojo biudžeto pajamų ir asignavimų planas, sudaromas pamečiui kiekvieniems 3 biudžetiniams metams.~~

~~15. Vidutinės trukmės konsoliduotojo biudžeto asignavimai – vidutinės trukmės konsoliduotojo biudžeto lėšų suma, kurią sudaro valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų asignavimai ir valstybės socialinių fondų biudžetų ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto išlaidos.~~

~~2416. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme, Lietuvos Respublikos fiskalinės drausmės įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės socialinių fondų biudžetų sandaros įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme, Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatyme, Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme, ir Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatyme ir Lietuvos Respublikos asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatyme.~~

~~3 straipsnis. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų visuma~~

~~1. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų pajamos ir asignavimai gali būti tik piniginės lėšos.~~

~~2. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų asignavimai naudojami valstybės ir savivaldybių funkcijoms atlikti. Lietuvos Respublikoje surenkami mokesčiai, privalomos įmokos~~

ir rinkliavos gali būti perskirstomi tik per valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus, Valstybinio socialinio draudimo fondą, Privalomojo sveikatos draudimo fondą ir kitus išteklių fondus, į kuriuos surenkamos privalomos įmokos, nurodytos išteklių fondo steigimą reglamentuojančiame įstatyme.

~~3. Seimas tvirtina trejų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos (neįskaitant savivaldybių biudžetams skirtų valstybės biudžeto asignavimų) planuojamus rodiklius – pajamas ir asignavimus.~~

43 straipsnis Asignavimų valdytojai

~~1. Valstybės biudžeto asignavimų valdytojai yra įstaigų, nurodytų Seimo patvirtintame valstybės biudžete, vadovai (ministerijose – ministrai ar jų įgalioti asmenys, teismuose – teismų pirmininkai ar jų įgalioti teismų kanceleriai), jeigu jų vadovaujamos įstaigos atitinka nors vieną šio straipsnio 3 dalyje nurodytą sąlygą. Valstybės biudžeto asignavimų valdytojai:~~

1) Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija, Seimo kanceliarija, Vyriausybės kanceliarija, ministerija, Vyriausybės įstaiga;

2) įstaiga, kuri yra atskaitinga Lietuvos Respublikos Prezidentui, Seimui arba kurios vadovą (arba kolegialų valdymo organą) skiria Prezidentas, Seimas;

3) Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Lietuvos Respublikos teismai, Nacionalinė teismų administracija, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnyba, Lietuvos administracinių ginčų komisija, Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės;

4) Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras, Lietuvos nacionalinis dramos teatras, Nacionalinis Kauno dramos teatras, Lietuvos nacionalinė filharmonija, Lietuvos nacionalinis muziejus, Lietuvos nacionalinis dailės muziejus, Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka;

5) valstybinis universitetas, valstybinis mokslinių tyrimų institutas, kunigų seminarija, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija.

~~2. Savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojai yra savivaldybių administracijos ir (ar) jų struktūriniai padaliniai bei savivaldybių biudžetinių biudžetinės įstaigų įstaigos ar savivaldybės administracijos ir (ar) jos padalinių, nurodytų nurodyti savivaldybės tarybos patvirtintame savivaldybės biudžete, vadovai (savivaldybės administracijoje – administracijos direktorius ar jo įgalioti asmenys, savivaldybės administracijos padaliniuose – padalinių vadovai ar jų įgalioti asmenys).~~

~~3. Įstaiga, kurios vadovas yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojas yra:~~

~~1) Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija, Seimo kanceliarija, Vyriausybės kanceliarija, ministerija, Vyriausybės įstaiga;~~

~~2) įstaiga, kuri yra atskaitinga Lietuvos Respublikos Prezidentui, Seimui arba kurios vadovą (arba kolegialų valdymo organą) skiria Lietuvos Respublikos Prezidentas, Seimas;~~

~~3) Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, teismai, Nacionalinė teismų administracija, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnyba, Lietuvos administracinių ginčų komisija, Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės;~~

~~4) valstybinis universitetas, valstybinis mokslinių tyrimų institutas arba kunigų seminarija;~~

~~5) Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras, Lietuvos nacionalinis dramos teatras, Nacionalinis Kauno dramos teatras, Lietuvos nacionalinė filharmonija, Lietuvos nacionalinis muziejus, Lietuvos dailės muziejus, Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija.~~

~~4. Biudžetinės įstaigos, kurios neatitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų, biudžeto lėšas gali gauti iš asignavimų valdytojui, kuris įgyvendina tos įstaigos savininko teises ir pareigas,~~

patvirtintų asignavimų. Šioms įstaigoms taikomos tokios pat nuostatos, kokios šiame Įstatyme yra nustatytos asignavimų valdytojų pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms.

54 straipsnis. Asignavimų valdytojų vadovų ir ministrų valdymo sričių įstaigų, vykdančių atitinkamo asignavimų valdytojo programas ir turinčių pavaldžių biudžetinių įstaigų, vadovų pareigos ir atsakomybė

1. Biudžeto Valstybės biudžeto asignavimų valdytojai valdytojų vadovai: privalo:

1) naudoti skirtus asignavimus savo vadovaujamos įstaigos programoms vykdyti, paskirstyti juos pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams, kuriems galimybė biudžeto lėšas gauti numatyta jų veiklos sritį reglamentuojančiuose įstatymuose, Vyriausybės nutarimuose, priimtuose vadovaujantis Strateginio valdymo įstatymu, arba Vyriausybės nutarimuose, priimtuose vadovaujantis tiesiogiai taikomais Europos Sąjungos teisės aktais ir tarptautinėmis sutartimis, nustatančiais Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansinės paramos, teikiamos Lietuvai, administravimo tvarką (toliau – kiti subjektai), programoms vykdyti **organizuoti programų rengimą ir vykdymą;**

2) **organizuoti iš biudžeto finansuojamų programų rengimą ir vykdymą paskirstyti Lietuvos Respublikos tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme, kuriuo tvirtinami Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų rodikliai ir vidutinės trukmės konsoliduotojo biudžeto rodikliai (toliau – tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymas), vadovaujamai įstaigai patvirtintus asignavimus savo įstaigos programoms vykdyti ir biudžetinėms įstaigoms, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina atitinkamas valstybės biudžeto asignavimų valdytojas ir (arba) kurios yra atskaitingos atitinkamam valstybės biudžeto asignavimų valdytojui, ir kitiems subjektams, kuriems galimybė gauti biudžeto lėšų numatyta jų veiklos sritį reglamentuojančiuose įstatymuose, vadovaujantis Strateginio valdymo įstatymu priimtuose Vyriausybės nutarimuose, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymu priimtuose Vyriausybės nutarimuose, kuriais viešosioms įstaigoms suteikiami viešojo administravimo įgaliojimai, arba vadovaujantis tiesiogiai taikomais Europos Sąjungos teisės aktais ir tarptautinėmis sutartimis priimtuose Vyriausybės nutarimuose, kuriais nustatoma Europos Sąjungos ar kitos tarptautinės finansinės paramos, teikiamos Lietuvos Respublikai, administravimo tvarka (toliau – kiti subjektai), programoms vykdyti;**

3) **nustatyti ir tvirtinti vadovaujamos biudžetinės įstaigos ir (ar) pavaldžių biudžetinių įstaigų Vyriausybės nustatyta tvarka ir terminais sudaryti ir tvirtinti savo įstaigos bei kitų subjektų programų sąmatas, tvirtinti biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina atitinkamas valstybės biudžeto asignavimų valdytojas ir (arba) kurios yra atskaitingos atitinkamam valstybės biudžeto asignavimų valdytojui, ir (ar) kitų subjektų, kuriems pagal šio straipsnio 1 dalies 2 punktą jie yra paskirstę tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme vadovaujamos įstaigos patvirtintus asignavimus, sudarytas programų sąmatas. Programų sąmatos tvirtinamos pagal programas pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius, neviršydami šioms programoms patvirtintų bendrųjų asignavimų, iš jų darbo užmokesčiui, sumų. Asignavimų valdytojai, kurių vadovaujamose biudžetinėse įstaigose yra kolegialus valdymo organas, programų sąmatas tvirtina gavę kolegialaus valdymo organo pritarimą;**

4) atlikti pirmųjų biudžetinių metų bendros asignavimų sumos ketvirtinį paskirstymą;

45) kontroliuoti ir vykdyti savo įstaigos ir (ar) biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina atitinkamas valstybės biudžeto asignavimų valdytojas ir (arba) kurios yra atskaitingos atitinkamam valstybės biudžeto asignavimų valdytojui, ir kurioms pagal šio straipsnio 1 dalies 2 punktą jie yra paskirstę tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme vadovaujamos įstaigos patvirtintus asignavimus, vadovaujamų biudžetinių įstaigų išipareigojimus išipareigojimų vykdymą atlikti pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą teikiamų ataskaitų rinkinių analizę;

~~56) užtikrinti programų vykdymą ir programoms vykdyti skirtas lėšas paskirtų asignavimų naudojimo naudoti pagal jų paskirtį teisėtumą, teisėtai, ekonomiškumą, ekonomiškai, efektyvumą efektyviai ir rezultatyvumą rezultatyviai.~~

2. Ministrų valdymo sričių įstaigų, vykdančių atitinkamo valstybės biudžeto asignavimų valdytojo programas ir turinčių **biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas jos įgyvendina**, pavaldžių biudžetinių įstaigų vadovai privalo:

1) naudoti atitinkamo asignavimų valdytojo (ministro ar jo įgalioto asmens) jiems skirtas biudžeto lėšas pagal nustatytą paskirtį, paskirstyti jas pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms programoms vykdyti **organizuoti programų rengimą ir vykdymą;**

2) ~~organizuoti iš biudžeto finansuojamų programų rengimą ir vykdymą naudoti atitinkamo~~ **asignavimų valdytojo paskirtus asignavimus pagal jų paskirtį, paskirstyti juos biudžetinėms įstaigoms, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina atitinkama ministro valdymo srities įstaiga, programoms vykdyti;**

3) Vyriausybės nustatyta tvarka ir terminais **sudaryti ir tvirtinti savo įstaigos programų sąmatas** nustatyti ir tvirtinti pavaldžių biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina atitinkama ministro valdymo srities įstaiga ir kurioms pagal šio straipsnio 2 dalies 2 punktą jie yra paskirstę tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme patvirtintus asignavimus, sudarytas programų sąmatas. **Programų sąmatos tvirtinamos pagal programas pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius, neviršydami šioms programoms asignavimų valdytojo skirtų bendrųjų asignavimų, iš jų darbo užmokesčiui, sumų;**

4) **atlikti pirmųjų biudžetinių metų bendros asignavimų sumos ketvirtinį paskirstymą;**

45) ~~kontroliuoti ir vykdyti savo įstaigos ir (ar) biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina atitinkama ministro valdymo srities įstaiga ir kurioms pagal šio straipsnio 2 dalies 2 punktą jie yra paskirstę tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme patvirtintus asignavimus, vadovaujamos įstaigos išipareigojimus išipareigojimų vykdymą atlikti pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą teikiamų ataskaitų rinkinių analizę;~~

~~56) užtikrinti programų vykdymo ir programoms vykdyti skirtų lėšų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą skirtas lėšas naudoti pagal jų paskirtį teisėtai, ekonomiškai, efektyviai ir rezultatyviai.~~

3. Savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų vadovai privalo:

1) **organizuoti programų rengimą ir vykdymą;**

2) **paskirstyti asignavimus savo programoms vykdyti, taip pat paskirstyti juos biudžetinėms įstaigoms, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina atitinkama savivaldybės taryba, ir kitiems subjektams programoms vykdyti;**

3) **savivaldybių tarybų nustatyta tvarka sudaryti ir tvirtinti savo įstaigos programų sąmatas ir tvirtinti biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina atitinkama savivaldybės taryba, ir (ar) kitų subjektų, kuriems pagal šio straipsnio 3 dalies 2 punktą jie yra paskirstę patvirtintus tam tikrų metų savivaldybės biudžeto asignavimus, programų sąmatas;**

4) **atlikti pirmųjų biudžetinių metų bendros asignavimų sumos ketvirtinį paskirstymą;**

5) **kontroliuoti savo įstaigos ir (ar) biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina atitinkama savivaldybės taryba ir kurioms pagal šio straipsnio 3 dalies 2 punktą jie yra paskirstę patvirtintus tam tikrų metų savivaldybės biudžeto asignavimus, išipareigojimų vykdymą;**

6) **programoms vykdyti skirtas lėšas naudoti pagal jų paskirtį teisėtai, ekonomiškai, efektyviai ir rezultatyviai.**

4. **Biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina valstybės biudžeto asignavimų valdytojai arba savivaldybių tarybos ir (arba) kurios yra atskaitingos valstybės biudžeto asignavimų valdytojams, vadovai, ministrų valdymo sričių įstaigų,**

vykdančių atitinkamo asignavimų valdytojo programas ir neturinčių biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas jos įgyvendina, vadovai, biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina ministrų valdymo sričių įstaigos, vadovai, taip pat kitų subjektų, kuriems asignavimų valdytojai yra skyrę biudžeto lėšų, vadovai asignavimus privalo naudoti pagal jų paskirtį, teisėtai, ekonomiškai, efektyviai ir rezultatyviai.

~~35. Biudžeto asignavimų valdytojams ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų Asignavimų valdytojų vadovams, biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina valstybės biudžeto asignavimų valdytojai arba savivaldybių tarybos ir (arba) kurios yra atskaitingos valstybės biudžeto asignavimų valdytojams, vadovams, ministrų valdymo sričių įstaigų, vykdančių atitinkamo asignavimų valdytojo programas, vadovams, biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina ministrų valdymo sričių įstaigos, vadovams, taip pat kitų subjektų, kuriems asignavimų valdytojai yra skyrę biudžeto lėšų, vadovams~~ už šio įstatymo ir kitų biudžeto asignavimų paskirstymą ir (ar) panaudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus skiriamos Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nustatytos administracinės nuobaudos.

65 straipsnis. Asignavimų valdytojų vadovų teisės

Biudžeto asignavimų valdytojas turi teisę: **1. Valstybės biudžeto asignavimų valdytojų vadovai turi šias teises:**

~~1) biudžetinais metais keisti patvirtintų jo vadovaujamos įstaigos, jam pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vykdomoms programoms patvirtintų biudžetų lėšų pagal ekonominę klasifikaciją paskirtį (valstybės biudžeto asignavimų valdytojas Vyriausybės nustatyta tvarka praneša apie tai Finansų ministerijai, o savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojas – savivaldybės administracijai jos nustatyta tvarka), neviršydamas patvirtintų tam tikrai programai bendrųjų asignavimų, iš jų darbo užmokesčiui, sumų. Asignavimai darbo užmokesčiui yra maksimalūs ir gali būti naudojami tik su darbo užmokesčiu susijusioms išlaidoms ir darbdavių išmokoms, kurios perduamos ne per socialinio draudimo sistemą, finansuoti. Nepanaudota asignavimų testinei veiklai, išskyrus asignavimus darbo užmokesčiui, suma, jeigu nėra įsiskolinimų, gali būti naudojama investicijų projektams, kurie finansuojami iš testinės veiklos lėšų, o kai investicijų projektų nėra, – pažangos priemonėms, jeigu investicijų projektams ar pažangos priemonėms numatyta skirti lėšų atitinkamų metų valstybės arba savivaldybių biudžetuose, papildomai finansuoti, išskyrus kituose įstatymuose, reglamentuojančiuose savivaldybių biudžetų lėšų naudojimą, nustatytus atvejus biudžetinais metais keisti bendros asignavimų sumos ketvirtinį paskirstymą;~~

~~2) biudžetinais metais vieną kartą per ketvirtį keisti bendros asignavimų sumos ketvirtinį paskirstymą programai vykdyti, suderinęs su Finansų ministerija (valstybės biudžeto asignavimų valdytojas) arba su savivaldybės administracija (savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojas) biudžetinais metais keisti savo įstaigos, biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina atitinkamas valstybės biudžeto asignavimų valdytojas ir (arba) kurios yra atskaitingos atitinkamam valstybės biudžeto asignavimų valdytojui, ir (arba) kitų subjektų, kuriems pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punktą jie yra paskirstę tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme patvirtintus asignavimus, programų sąmatas pagal finansų ministro tvirtinamas ekonominę pajamų ir išlaidų klasifikaciją (toliau – ekonominė klasifikacija) ir funkcinę išlaidų klasifikaciją (biudžeto pajamų ir išlaidų suskirstymą pagal valstybės funkcijas ir ekonominę klasifikaciją) (toliau – funkcinė klasifikacija). Asignavimai darbo užmokesčiui gali būti didinami tik iš sutaupytų asignavimų ir tik tais atvejais, jei toks padidinimas nelemia papildomo asignavimų poreikio kitais biudžetinais metais;~~

~~3) nustatyti ministrų valdymo sričių įstaigų, vykdančių atitinkamo asignavimų valdytojo programas ir turinčių pavaldžių biudžetinių įstaigų, vadovams šio straipsnio 1 ir 2 punktuose nustatytas teises ir apie tai pranešti Finansų ministerijai Vyriausybės nustatyta tvarka perskirstyti asignavimus tarp programų, įskaitant programas, kurios įgyvendinamos skirtingose valstybės veiklos srityse, nepanaudotus pažangos arba testinės veiklos~~

priemonėms numatytus asignavimus perskirstyti tarp kitų pažangos priemonių, jeigu šioms pažangos priemonėms numatyta skirti lėšų atitinkamų metų valstybės biudžete, nepanaudotus testinės veiklos priemonėms numatytus asignavimus perskirstyti tarp kitų testinės veiklos priemonių, kai toks perskirstymas nelemia papildomo asignavimų poreikio kitais biudžetiniais metais. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos gali būti perskirstomos tarp pažangos ir testinės veiklos priemonių, kurios finansuojamos Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšomis.

2. Ministrų valdymo sričių įstaigų, vykdančių atitinkamo valstybės biudžeto asignavimų valdytojo programas ir turinčių biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas jos įgyvendina, vadovai turi šias teises:

- 1) biudžetiniais metais keisti bendros asignavimų sumos ketvirtinį paskirstymą;
- 2) biudžetiniais metais keisti biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina atitinkama ministro valdymo srities įstaiga ir kurioms pagal šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 2 punktą jie yra paskirstę tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme patvirtintus asignavimus, programų sąmatas pagal ekonominę ir funkcinę klasifikacijas. Asignavimai darbo užmokesčiui gali būti didinami tik iš sutaupytų asignavimų ir tik tais atvejais, jeigu toks padidinimas nelemia papildomo asignavimų poreikio kitais biudžetiniais metais.

3. Savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų vadovai turi šias teises:

- 1) biudžetiniais metais keisti bendros asignavimų sumos ketvirtinį paskirstymą;
- 2) biudžetiniais metais keisti savo įstaigos, biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina atitinkama savivaldybės taryba, ir (arba) kitų subjektų, kuriems pagal šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 2 punktą jie yra paskirstę patvirtintus tam tikrų metų savivaldybės biudžeto asignavimus, biudžeto programų sąmatas pagal ekonominę ir funkcinę klasifikacijas.

86 straipsnis. Biudžeto sudarymo ir vykdymo ~~teisinis pagrindas~~ **bendrosios nuostatos**

1. Biudžeto sudarymo ir vykdymo teisinis pagrindas yra Lietuvos Respublikos Konstitucija, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, šis įstatymas, Fiskalinės drausmės įstatymas, **Lietuvos Respublikos Seimo statutas, Lietuvos Respublikos Savivaldybių savivaldybių** biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas, Strateginio valdymo įstatymas, ~~tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymas atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, savivaldybių tarybų priimti sprendimai dėl tam tikrų biudžetinių metų savivaldybių biudžetų patvirtinimo,~~ Vyriausybės patvirtintos ~~tvirtinamos~~ biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, **ekonominė ir funkcinė klasifikacijos** ir kiti biudžeto pajamų gavimą ir programų finansavimą reglamentuojantys teisės aktai.

~~2. Savivaldybių biudžetų teisinis pagrindas yra atitinkamų savivaldybių tarybų priimti sprendimai dėl atitinkamų biudžetinių metų savivaldybių biudžetų patvirtinimo.~~

~~3. Biudžeto asignavimų valdytojams pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų asignavimų panaudojimo teisinis pagrindas yra asignavimų valdytojų patvirtintos šių įstaigų programų sąmatos.~~

~~4. Ministrų valdymo sričių įstaigų, vykdančių atitinkamo asignavimų valdytojo programas, vadovų patvirtintos jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų programų sąmatos yra šioms įstaigoms skirtų lėšų panaudojimo teisinis pagrindas.~~

52. Valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžeto **savivaldybių biudžetų** sudarymo ir vykdymo metodikos **metodiką** klausimus tiek, kiek jų jos nenustato įstatymai ir Vyriausybės nutarimai, nustato Finansų finansų ministerija ~~ministeras~~.

3. Įstatymai ir kiti teisės aktai bei jų pakeitimai, darantys įtaką atitinkamų biudžetinių metų biudžeto pajamoms, asignavimams ir valstybės skolai, įsigalioja Lietuvos

Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme nustatyta tvarka, bet priimami ne vėliau kaip tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymas.

4. Įstatymais ir (arba) kitais teisės aktais nustatomų rodiklių, koeficientų ir kitų dydžių reikšmės, kuriomis vadovaujantis apskaičiuojami atitinkamų 3 biudžetinių metų planuojami asignavimai, nustatomos ne trumpesniam nei 3 biudžetinių metų laikotarpiui. Jeigu dėl objektyvių priežasčių įstatymais ir (arba) kitais teisės aktais nustatomų rodiklių, koeficientų ir kitų dydžių reikšmės 3 biudžetiniams metams nenustatomos, įstaiga, kuri atsakinga už tokių rodiklių, koeficientų ir kitų dydžių reikšmių apskaičiavimą ir (arba) nustatymą, jas prognozuoja antriesiems ir tretiesiems biudžetiniams metams, paskelbia savo interneto svetainėje ir informaciją apie šias reikšmes pateikia Finansų ministerijai Vyriausybės nustatyta tvarka.

~~9 straipsnis. Biudžeto pajamų ir asignavimų klasifikacija~~

~~Biudžeto pajamų ir asignavimų ekonominę ir funkcinę klasifikaciją nustato Finansų ministerija.~~

~~10 straipsnis. Savivaldybių skolinimasis~~

~~1. Savivaldybės, laikydamosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų ir Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali:~~

~~1) imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti;~~

~~2) imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių trumpalaikes (kurių grąžinimo terminas tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas biudžetiniais metais laikinam pajamų trūkumui padengti, kai nepakanka šiam tikslui savivaldybės biudžeto apyvartinių lėšų;~~

~~3) prisiimti įsipareigojimus pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis;~~

~~4) prisiimti įsipareigojimus pagal kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;~~

~~5) teikti garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitų įsipareigojamųjų dokumentų sutartis.~~

~~2. Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžeto apyvartinių lėšų savivaldybėms gali būti teikiamos trumpalaikės paskolos, kai susidarius laikinam pajamų trūkumui išnaudojamos savivaldybės biudžeto apyvartinės lėšos.~~

~~3. Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžeto apyvartinių lėšų savivaldybėms gali būti teikiamos trumpalaikės arba ilgalaikės paskolos, kai dėl kredito įstaigų veiklos apribojimo ir (arba) jų licencijų atšaukimo savivaldybės negali disponuoti savo lėšomis ir dėl to trūksta apyvartinių lėšų.~~

~~10⁺ straipsnis. Biudžetinių įstaigų skolinimasis~~

~~Biudžetinės įstaigos savo vardu negali prisiimti jokių skolinių įsipareigojimų pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolas, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet jomis neapsiribojant.~~

~~447 straipsnis. Informacijos apie biudžetus viešumas~~

~~1. Informacija apie biudžeto sudarymą, priėmimą, vykdymą, vertinimą, kontrolę turi būti aiški ir vieša, išskyrus informaciją, kuri įstatymų nustatyta tvarka yra valstybės paslaptis.~~

~~21. Informacija apie patvirtintą valstybės biudžetą, jo pajamas ir asignavimus, jų planų vykdymą, išskyrus įslaptintą informaciją pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą, skelbiama Finansų ministerijos interneto svetainėje.~~

~~32. Informacija apie patvirtintus savivaldybių biudžetus, jų vykdymą skelbia savivaldybės meras (toliau – meras) vietinėje spaudoje skelbiama savivaldybių interneto svetainėse.~~

12 straipsnis. Reikalavimai priimant kitus teisės aktus

1. ~~Mokesčių įstatymai, kiti įstatymai ir teisės aktai bei jų pakeitimai, darantys įtaką atitinkamų biudžetinių metų biudžeto pajamoms, asignavimams ir valstybės skolai, įsigalioja įstatymų nustatyta tvarka, bet priimami ne vėliau kaip tų biudžetinių metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.~~

II SKYRIUS VALSTYBĖS BIUDŽETAS

138 straipsnis. Valstybės biudžeto pajamos

4. Valstybės biudžeto pajamas sudaro: **mokesčiai, privalomi mokėjimai, rinkliavos, biudžetinių įstaigų pajamos, pajamos iš valstybinio turto, Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos įplaukos ir kitos įplaukos.**

- 1) ~~pajamos iš mokesčių, gaunamos į valstybės biudžetą pagal įstatymus ir kitus teisės aktus;~~
- 2) ~~pajamos iš valstybės turto (išskyrus pajamas, gautas atliekant valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimą, taip pat įstatymų nustatytą pajamų, gautų realizavus valstybės ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, dalį, neįskaitomą į valstybės biudžeto pajamas);~~
- 3) ~~valstybės biudžetinių įstaigų pajamos;~~
- 4) ~~negrąžintina finansinė parama (lėšos);~~
- 5) ~~dotacijos;~~
- 6) ~~kitos pajamos.~~

149 straipsnis. Valstybės biudžeto asignavimai

4. Valstybės biudžeto asignavimai ~~yra~~ naudojami įstatymams įgyvendinti **ir tarptautiniams įsipareigojimams vykdyti:**

- 1) valstybės funkcijoms atlikti;
  - 2) dotacijoms savivaldybių biudžetams teikti;
  - 3) valstybės įsipareigojimams vykdyti.
2. ~~Nepanaudotos biudžetinių įstaigų pajamų įmokos į atitinkamą biudžetą, skirtos programoms finansuoti, perkeliama į kitus biudžetinius metus ir paliekamos asignavimų valdytojams bei gali būti naudojamos viršijant Seimo patvirtintą einamųjų biudžetinių metų bendrą asignavimų sumą.~~
3. ~~Biudžetinių įstaigų pajamų viršplaninės įmokos į atitinkamą biudžetą ir Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų viršplaninės įmokos į valstybės biudžetą einamaisiais biudžetiniais metais paliekamos asignavimų valdytojams ir gali būti naudojamos programoms finansuoti viršijant Seimo patvirtintą einamųjų biudžetinių metų bendrą asignavimų sumą.~~
4. ~~Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytiems tikslams valstybės vardu pasiskolintos lėšos einamaisiais biudžetiniais metais gali būti naudojamos viršijant Seimo patvirtintą einamųjų biudžetinių metų bendrą asignavimų sumą. Šios valstybės vardu pasiskolintos lėšos naudojamos ir už jas atsiskaitoma Vyriausybės nustatyta tvarka, taikoma lėšoms, gautoms kaip asignavimai.~~

14¹⁰ straipsnis. Valstybės veiklos sritys ir valstybės biudžeto asignavimų valdytojų programos

1. Tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatomi valstybės biudžeto asignavimų valdytojų pirmųjų biudžetinių metų asignavimai ir antrųjų ir trečiųjų biudžetinių metų valstybės biudžeto asignavimų valdytojams paskirstytos agreguoto asignavimų limitų dalys, kurie agreguojami pagal Strateginio valdymo įstatyme nustatytas valstybės veiklos sritis. ~~Strateginio valdymo įstatyme nustatytų valstybės veiklos sričių ir joms priskirtų įstaigų, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, tvirtinami atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme. Kai~~

asignavimų valdytojas **valdytoja** yra ministras arba jo įgaliotas asmuo, jo vadovaujamai įstaigai **ministerija**, jai tvirtinami **nustatomi** asignavimai ir **paskirstyta agreguoto asignavimų limito dalis** gali būti priskiriami kelioms valstybės veiklos sritims pagal ministrui pavestas valdymo sritis. 2. Atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių **Tam tikrų metų biudžeto** patvirtinimo įstatyme **kiekvieniems 3 biudžetiniams metams** nurodomi valstybės veiklos srityse siekiami pagrindiniai Nacionaliniame pažangos plane nustatyti pažangos uždaviniai, jų ~~vertinimo~~ **stebėsenos** rodikliai, šių rodiklių artimiausio paskesnio laikotarpio faktinės reikšmės ir tvirtinamos atitinkamais biudžetiniais **nustatomos tam tikrais** metais siektinos rodiklių reikšmės, kurių atitinkamoje valstybės veiklos srityje siekia ministerijos ir ministrų valdymo sričių įstaigos, kurių vadovai yra valstybės biudžeto **kurios yra** asignavimų valdytojai **valdytojos**, jeigu tai neprieštarauja jų veiklą reglamentuojantiems įstatymams.

3. Valstybės veiklos sritims priskirtas **priskirtus** įstaigas, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai **valdytojus**, nustato Vyriausybė.

4. Vienai valstybės veiklos sričiai gali būti priskiriamos kelios vieno valstybės biudžeto asignavimų valdytojo programos. Viena valstybės biudžeto asignavimų valdytojo programa gali būti įgyvendinamas vienas Nacionalinio pažangos plano tikslas ir (arba) viena nacionalinė plėtros programa ar jos dalis ir ji priskiriama vienai valstybės veiklos sričiai.

5. Valstybės biudžeto asignavimų valdytojų programos gali būti finansuojamos iš asignavimų ir kitų teisėtai gautų lėšų.

4511 straipsnis. Vyriausybės rezervo lėšos

1. Valstybės biudžete sudaromas Vyriausybės rezervas. Jis turi būti ne didesnis kaip 1 procentas patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų sumos, išskyrus atvejus, kai rengiant Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (arba) įvesta nepaprastoji padėtis. Konkretų Vyriausybės rezervo dydį kasmet nustato Seimas Valstybės tam tikrų metų biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme. Vyriausybės rezervo lėšos skirstomos Vyriausybės nutarimu.

2. Vyriausybės rezervo lėšos naudojamos:

1) ekstremaliosioms situacijoms ar krizėms likviduoti, jų padariniams šalinti ir padarytiems nuostoliams iš dalies padengti, *inter alia*, fiziniams ir juridiniams asmenims, patyrusiems ekstremaliosios situacijos ar krizės padarinių, remti Vyriausybės patvirtintomis priemonėmis;

21) išpareigojimams, susijusiems su dalyvavimu tarptautinėse operacijose, vykdyti;

32) vykdant arbitražų ar teismų sprendimus, kuriais iš Lietuvos valstybės priteistos mokėtinos sumos, taip pat kitoms išlaidoms ginant valstybės interesus padengti;

43) žymių Lietuvos visuomenės veikėjų laidotuvių išlaidoms padengti;

54) Vyriausybės nustatyto dydžio savivaldybių apmokėtoms Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro antkapio pastatymo, kapavietės sutvarkymo, antkapio atributikos pagaminimo ir įmontavimo išlaidoms kompensuoti;

65) humanitarinei pagalbai teikti;

76) perkeliamųjų asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką išlaidoms apmokėti;

8) dėl nepaprastosios padėties atsiradusioms išlaidoms iš dalies apmokėti ir (arba) jos padariniams šalinti.

3. Vyriausybės rezervo lėšų skyrimo ir naudojimo tvarką nustato Vyriausybė.

17 straipsnis. Valstybės biudžeto projekto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projekto rengimo, valdžios sektoriaus balanso rodiklio formavimo pagrindinės nuostatos

1. Valstybės biudžeto projektą ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projektą rengia Finansų ministerija.

2. Trejų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių projektas rengiamas remiantis Vyriausybės programa, Lietuvos

stabilumo programa, Valstybės pažangos strategija, Nacionaliniu pažangos planu, nacionalinėmis plėtros programomis, kitais Seimo ir Vyriausybės patvirtintais planavimo dokumentais, šiuo Įstatymu, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu, Fiskalinės drausmės įstatymu, šalies vidutinio laikotarpio ekonominės raidos scenarijumi, Europos Sąjungos finansinės paramos strateginiais dokumentais, asignavimų valdytojų strateginiais veiklos planais ir Vyriausybės patvirtintais valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų preliminariais pagrindiniais rodikliais, taip pat valstybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktomis programomis ir programų samatų projektais.

3. Tam tikrų metų valstybės biudžeto projekte ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projekte gali būti nukrypstama nuo Seimo patvirtintų trejų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių tik tuo atveju, kai Vyriausybė raštu pateikia Seimui paaiškinimą, kaip pokyčiuose atspindi nauji ekonomikos politikos prioritetai.

4. Tam tikrų metų valstybės biudžeto projekte ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projekte formuojami vidutinio laikotarpio valdžios sektoriaus balanso rodikliai ir juos pagrindžiančios ekonominės prielaidos, vidutiniam laikotarpiui formuojama fiskalinė politika teikiami Seimui kartu su Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto aiškinamuoju raštu.

5. Taikant Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo (toliau – Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas) 3 straipsnio 3 dalyje nustatytą valdžios sektoriaus išlaidų augimo ribojimo taisyklę (toliau – išlaidų augimo ribojimo taisyklė), valdžios sektoriui priskiriamų biudžetų, kurių kiekvieno atskirai planuojami asignavimai viršija 3 procentus BVP to meto kainomis, asignavimų (išskyrus Europos Sąjungos finansinės paramos lėšas) visuma koreguojama tiems biudžetams priskiriamomis palūkanomis už skolą, diskrecinėmis pajamų priemonėmis, vienkartinėmis išlaidų priemonėmis, ciklinėmis nedarbo išmokomis ir investicijomis, kaip nustatyta Stabilumo ir augimo pakto reglamente.

18 straipsnis. Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto pateikimas Seimui

1. Vyriausybė Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą pateikia Seimui ne vėliau kaip prieš 75 kalendorines dienas iki biudžetinių metų pabaigos. Vyriausybė, prieš teikdama projektą Seimui, pateikia jį Lietuvos savivaldybių asociacijai.

2. Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte tvirtinami valstybės biudžetas ir savivaldybių biudžetų finansiniai rodikliai, tai yra nustatoma

- 1) bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis;
- 2) biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą, skiriamų programoms finansuoti, paskirstymas pagal asignavimų valdytojus;
- 3) bendra valstybės biudžeto asignavimų, iš jų darbo užmokesčiui, suma, jų paskirstymas pagal valstybės veiklos sritis ir asignavimų valdytojus programoms įgyvendinti. Žvalgybos institucijoms ir valstybinėms aukštosioms mokykloms asignavimai tvirtinami neišskiriant iš jų darbo užmokesčio;
- 4) grynasis skolinių įsipareigojimų pokyčio limitas ir jo dalis, skiriama kaupti piniginiams ištekliams skolai grąžinti;
- 5) valstybės garantijų ir valstybės garantuojamų garantijų institucijų prisiimtų įsipareigojimų pagal garantijas limitai;
- 6) savivaldybių biudžetams skiriamų dotacijų sumos;
- 7) savivaldybių grynasis skolinių įsipareigojimų pokyčio limitas (kai toks limitas nustatomas);

8) gyventojų pajamų mokesčio dalis (procentais), tenkanti visų savivaldybių biudžetams nuoplaukų į konsoliduotus valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus, išskyrus fiksuoto dydžio gyventojų pajamų mokestį, mokamą už pajamas, gautas iš veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą;

9) valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio vidutinio laikotarpio užduotys;

10) valstybės piniginių išteklių suma, planuojama skirti apyvartinėms lėšoms padidinti, kai toks didinimas planuojamas biudžetinių metų pabaigoje, ir aplinkybės bei išlygos, leidžiančios nukrypti nuo plano;

11) pažangos lėšų, suplanuotų Regionų plėtros programoje ir plėtros programose, kurios nustatytos regionų plėtros priemonėms, bendra suma ir jų paskirstymas tarp apskričių.

3. Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte gali būti pateikiamos nuostatos, apribojančios teisę prisiimti įsipareigojimus naudoti biudžeto lėšas.

~~19 straipsnis. Dokumentai, teikiami Seimui su Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu~~

1. Vyriausybė su Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu Seimui teikia:

1) Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto aiškinamąjį raštą, kuriame pateikiama ši išsami informacija:

a) mokesčių išlaidų poveikis pajamoms;

b) lėšos, planuojamos perkelti iš praėjusių biudžetinių metų, kai jos paliekamos asignavimų valdytojai naudoti viršijant Seimo patvirtintą einamųjų biudžetinių metų bendrą asignavimų sumą;

e) vidutinio laikotarpio valdžios sektoriaus balanso rodiklių projekcijos, visų pagrindinių valdžios sektoriaus išlaidų ir pajamų straipsnių projekcijos, išskiriant centrinės valdžios ir socialinės apsaugos lygio dalis, apimančios vidutinės trukmės laikotarpį ir grindžiamos nesikeičiančios politikos prielaida;

d) numatytos vidutinio laikotarpio fiskalinės politikos apibūdinimas parodant, kaip užtikrinamas struktūrinio valdžios sektoriaus balanso rodiklio koregavimas vidutinio laikotarpio tikslo link arba siekiant perteklinio valdžios sektoriaus;

e) vidutinio laikotarpio struktūriniai valdžios sektoriaus balanso rodikliai, apskaičiuoti remiantis Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto rengimo metu Finansų ministerijos viešai paskelbtais naujausiais duomenimis apie Lietuvos Respublikos produkcijos atotrūkį nuo potencialo ir biudžeto balanso cikliškumo dedamąją (komponentę);

f) vidutiniu laikotarpiu numatomos fiskalinės rizikos sąrašas ir jos įvertinimas;

g) valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų rodiklių perklasifikavimų, kurie atsirastų valdžios sektoriaus balanso rodiklį skaičiuojant pagal Europos sąskaitų sistemą (ESS'2010) ir kurių vertė viršija 0,1 procento BVP to meto kainomis, sąrašas;

h) duomenys apie valdžios sektoriaus ilgalaikio tvarumo perspektyvų pokytį, kuris įvertinamas pagal mokesčių didinimo rizikos rodiklį ir jo pokytį, remiantis Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto rengimo metu Europos Komisijos paskelbtais naujausiais duomenimis;

i) naujausių Europos Komisijos parengtų Lietuvos makroekonominės ir fiskalinių rodiklių prognozių ir Finansų ministerijos parengto ekonominės raidos scenarijaus bei vidutinio laikotarpio fiskalinių rodiklių projekcijų palyginimas, paaiškinant šių projekcijų ir Europos Komisijos parengtų Lietuvos makroekonominės ir fiskalinių rodiklių prognozių skirtumų, jei jų yra, priežastis;

j) informacija apie Finansų ministerijos parengtų vidutinio laikotarpio fiskalinių rodiklių projekečių pasikeitimą įvertinus prielaidą, kad BVP ir skolinimosi palūkanų norma nukrypsta nuo Finansų ministerijos parengto ekonominės raidos scenarijaus ir vidutinio laikotarpio fiskalinių rodiklių projekečių.

2) Vyriausybės tvirtinamo valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal programas, projektą;

3) duomenis apie planuojamą bendrą Vyriausybės skolinimosi valstybės vardu poreikį vidaus ir užsienio rinkose;

5) išaiškinimą, kaip nauji ekonomikos politikos prioritetai atspindi pokyčiuose, kai nukrypstama nuo Seimo patvirtintų pagrindinių trejų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių.

2. Lietuvos bankas ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto pateikimo Seimui dienos teikia išvadą dėl valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduočių įvykdymo poveikio pasitikėjimui finansų sistemos stabilumu ir kainų stabilumui, atkreipdamas išskirtinį dėmesį į išorinį ūkio subalansuotumą ir ilgalaikį valdžios sektoriaus finansų tvarumą.

20 straipsnis. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto svarstymas ir priėmimas Seime ir įstatymo įsigaliojimas

1. Seimas svarsto Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą atsižvelgdamas į Seimo komitetų pasiūlymus bei išvadą ir papildomus pranešimus Seimo statute nustatyta tvarka.

4. Jeigu Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas nepriimamas iki biudžetinių metų pradžios, biudžetas vykdomas šio Įstatymo 29 straipsnyje nustatyta tvarka.

5. Valstybės biudžetas tvirtinamas pagal rodiklius, nurodytus šio Įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje.

6. Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme gali būti tvirtinami ir kiti šio Įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje nenustatyti rodikliai.

7. Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme gali būti nustatyti valstybės biudžeto mėnesinių asignavimų dydžių apribojimai (išskyrus programų asignavimų dalį, kurią sudaro Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo bei kitos gaunamos tarptautinės finansinės paramos lėšos).

8. Seimas, priimdamas Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą arba jo pakeitimo įstatymą, įvertina paskutines galiojančias Europos Sąjungos Tarybos rekomendacijas ir nuomonę dėl Lietuvos stabilumo programos.

III SKYRIUS SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETAİ

21 straipsnis. Savivaldybių biudžetai

1. Savivaldybių biudžetuose sukaupiamos lėšos, reikalingos įstatymų priskirtoms funkcijoms ir savivaldybėms įstatymų perduotoms valstybės funkcijoms atlikti.

2. Kiekviena savivaldybė turi savarankišką biudžetą.

2212 straipsnis. Savivaldybių biudžetų pajamos

4. Savivaldybių biudžetų pajamas sudaro pagal įstatymus į savivaldybių biudžetus mokami mokesčiai, privalomi mokėjimai, rinkliavos, valstybės biudžeto dotacijos ir kitos

pervedamos lėšos, biudžetinių įstaigų pajamos, pajamos iš savivaldybių turto, Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos įplaukos ir kitos įplaukos.

1) pajamos iš mokesčių, gaunamos iš savivaldybių biudžetus pagal įstatymus ir kitus teisės aktus;

2) pajamos iš savivaldybių turto;

3) savivaldybių biudžetinių įstaigų pajamos;

4) pajamos, gautos už išnuomotą arba suteiktą naudotis valstybinę žemę, valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius ir įstatymų nustatyta tvarka paskirsčius lėšas už parduotus valstybinės žemės sklypus;

5) valstybės biudžeto dotacijos ir kitos pervedamos lėšos;

6) negražintina finansinė parama (lėšos);

7) kitos įstatymų nustatytos pajamos.

2. Iš savivaldybių biudžetų pajamas įskaitomos įmokos už ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimą.

~~23~~**13** straipsnis. Savivaldybių biudžetų asignavimai

Savivaldybių biudžetų asignavimai yra naudojami **savarankiškosioms savivaldybių funkcijoms ir valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, Lietuvos Respublikos Vietos vietos** savivaldos įstatymui ir kitiems įstatymams įgyvendinti vykdant savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų ~~patvirtintas~~ programas.

~~24~~**14** straipsnis. Savivaldybės biudžeto Savivaldybių biudžetų apyvartinės lėšos

1. Savivaldybės biudžeto apyvartinės lėšos sudaromos iš savivaldybės biudžeto lėšų likučio, o kai jo nepakanka, – iš **savivaldybės** biudžeto pajamų.

2. Savivaldybės biudžeto apyvartinės lėšos naudojamos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.

~~25~~**15** straipsnis. Mero rezervas

1. Savivaldybės sudaro mero rezervą, kuris turi būti ne mažesnis kaip 0,25 procento ir ne didesnis kaip 1 procentas patvirtintų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant valstybės dotacijų savivaldybių biudžetams). Mero rezervas gali būti didesnis kaip 1 procentas, kai yra paskelbta valstybės ir (arba) savivaldybės lygio ekstremalioji situacija ir (arba) įvesta nepaprastoji padėtis. Konkretų mero rezervo dydį kasmet nustato savivaldybės taryba, tvirtindama tam tikrų metų savivaldybės biudžetą. Mero rezervo lėšas skirsto meras.

2. Mero rezervo lėšos naudojamos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka:

1) ekstremaliosioms situacijoms ir (arba) ekstremaliesiems įvykiams likviduoti, jų padariniams šalinti ir padarytiems nuostoliams iš dalies ~~apmokėti~~ **kompensuoti**;

2) gaisrų, stichinių nelaimių ir kitų įvykių padariniams likviduoti ir jų padarytiems nuostoliams iš dalies ~~apmokėti~~ **kompensuoti**;

3) dėl nepaprastosios padėties atsiradusioms išlaidoms iš dalies apmokėti ir (arba) jos padariniams šalinti.

~~26~~**16** straipsnis. Savivaldybių biudžetų rengimas ir tvirtinimas **sudarymas**

1. ~~Savivaldybių biudžetų projektus rengia merai, remdamiesi šiuo Įstatymu, kitais įstatymais, Seimo patvirtintais savivaldybių biudžetų finansiniais rodikliais, Vyriausybės patvirtintomis biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, valstybinės statistikos duomenimis, patvirtintais savivaldybių strateginio planavimo dokumentais, taip pat savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų programomis ir jų sąmatų projektais.~~

2. ~~Merai parengtus biudžetų projektus teikia savivaldybių taryboms savivaldybių tarybų reglamento nustatyta tvarka.~~

3. ~~Savivaldybių tarybos svarsto biudžetų projektus atsižvelgdamos į merų pranešimus, tarybos komitetų pasiūlymus ir išvadas.~~

~~4. Savivaldybių biudžetus tvirtina savivaldybių tarybos. Biudžetas tvirtinamas savivaldybės tarybos sprendimu. Sprendime Savivaldybės tarybos sprendimu tvirtinamame savivaldybės biudžete nurodoma:~~

~~1) vienu biudžetinių metų savivaldybės biudžeto rodikliai:~~

~~a) bendra vienu biudžetinių metų pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis;~~

~~2b) bendra vienu biudžetinių metų asignavimų, iš jų darbo užmokesčiui, suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybės administracijai ir (ar) savivaldybės administracijos struktūriniams padaliniais ar savivaldybės biudžetinėms įstaigoms programoms vykdyti;~~

~~2) savivaldybės biudžeto rodikliai antriesiems ir tretiesiems biudžetiniams metams:~~

~~a) bendros antrųjų ir trečiųjų biudžetinių metų planuojamų pajamų sumos;~~

~~b) bendros antrųjų ir trečiųjų biudžetinių metų planuojamų asignavimų sumos;~~

~~3) tais biudžetiniais metais planuojama metinė įsiskolinimų (mokėtinų sumų, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) pokyčio suma;~~

~~4) kiti šioje dalyje nenurodyti rodikliai.~~

~~52. Savivaldybių tarybos savivaldybių biudžetus patvirtina per ~~du~~ 2 mėnesius nuo tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo priėmimo dienos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo. Jeigu savivaldybių biudžetų projektai laiku nepatvirtinami, savivaldybių biudžetai vykdomi šio įstatymo įstatymo 2924 straipsnyje nustatyta tvarka.~~

~~63. Patvirtintus biudžetus merai pateikia Patvirtinto savivaldybės biudžeto duomenis savivaldybės pateikia Finansų ministerijai finansų ministro nustatyta tvarka.~~

~~74. Jeigu savivaldybės biudžetas nustatytu laiku nepatvirtinamas biudžeto, lėšos iš valstybės biudžeto atitinkamai savivaldybei nepervedamos, iki savivaldybės biudžeto biudžetas bus patvirtinimo patvirtintas laikinai nepervedamos.~~

17 straipsnis. Savivaldybių skolinimasis

1. Savivaldybės, laikydamosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų (jei tokie limitai nustatomi), Vyriausybės nustatyta tvarka gali:

1) imti iš vidaus arba užsienio kreditorių ilgalaikės (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas yra ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skolinimams įsipareigojimams vykdyti;

2) imti iš vidaus arba užsienio kreditorių trumpalaikės (kurių grąžinimo terminas yra tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas biudžetiniais metais laikinam pajamų trūkumui padengti, kai nepakanka šiam tikslui savivaldybės biudžeto apyvartinių lėšų;

3) priimti įsipareigojimus pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis;

4) priimti įsipareigojimus pagal kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;

5) teikti garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių priimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir sutartis pagal kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus.

2. Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės išdo savivaldybėms gali būti teikiamos trumpalaikės paskolos, kai susidarius laikinam pajamų trūkumui nepakanka savivaldybės biudžeto apyvartinių lėšų.

3. Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės išdo savivaldybėms gali būti teikiamos trumpalaikės arba ilgalaikės paskolos, kai dėl kredito įstaigų veiklos apribojimo ir (arba) jų licencijų atšaukimo savivaldybės negali disponuoti savo lėšomis ir dėl to trūksta apyvartinių lėšų.

IV SKYRIUS VIDUTINĖS TRUKMĖS KONSOLIDUOTASIS BIUDŽETAS

18 straipsnis. Vidutinės trukmės konsoliduotojo biudžeto rodikliai

1. Vidutinės trukmės konsoliduotasis biudžetas tvirtinamas pamečiui kiekvieniems 3 biudžetiniams metams: pagal šiame straipsnyje nustatytas taisykles peržiūrint ankstesniais metais patvirtintų antrųjų ir trečiųjų biudžetinių metų, kai jie tampa pirmaisiais ir antraisiais biudžetiniais metais, rodiklius ir papildomai suplanuojant trečiųjų biudžetinių metų rodiklius. Vidutinės trukmės konsoliduotąjį biudžetą tvirtina Seimas priimdamas tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymą, kuriame kiekvieniems iš 3 biudžetinių metų (pirmiesiems, antriesiems ir tretiesiems biudžetiniams metams) nustatomi rodikliai – agreguotos konsoliduotojo biudžeto pajamos (nurodoma bendra pajamų suma ir kiekvieno konsoliduotąjį biudžetą sudarančio biudžeto pajamų suma), agreguotas asignavimų limitas, kiekvienam konsoliduotąjį biudžetą sudarančiam biudžetui paskirstytos agreguoto asignavimų limito dalys ir nepaskirstyta agreguoto asignavimų limito dalis.

2. Agreguotas asignavimų limitas nustatomas atsižvelgiant į valdžios sektoriaus finansų projekcijas (tikslinius rodiklius), parengtas įvertinus naujausio ekonominės raidos scenarijaus duomenis ir Europos Sąjungos bei Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytas fiskalinės drausmės taisykles (toliau – fiskalinės drausmės taisyklės), atsižvelgiant į fiskalines rizikas ir valdžios sektoriaus finansų tvarumo vertinimą.

3. Tam tikrų metų patvirtinti valstybės biudžeto asignavimai, valstybės socialinių fondų biudžetų išlaidos ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto išlaidos turi neviršyti atitinkamiems konsoliduotąjį biudžetą sudarantiems biudžetams tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų paskirstytų agreguoto asignavimų limitų dalių.

4. Kai tam tikrais metais kyla rizika dėl fiskalinės drausmės taisyklių nesilaikymo, tais metais nepaskirstyta agreguoto asignavimų limitų dalis gali būti nenaudojama. Nepaskirstyta agreguoto asignavimų limitų dalis antraisiais biudžetiniais metais sudaro ne mažiau kaip 2 procentus, o trečiaisiais biudžetiniais metais – ne mažiau kaip 3 procentus tais metais nustatyto agreguoto asignavimų limitų. Rengiant tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektą ir peržiūrint ankstesnių metų biudžeto patvirtinimo įstatymu nustatytų antrųjų ir trečiųjų biudžetinių metų konsoliduotąjį biudžetą sudarantiems biudžetams paskirstytas agreguotų asignavimų limitų dalis, nepaskirstyta agreguoto asignavimų limitų dalis gali būti paskirstoma konsoliduotąjį biudžetą sudarantiems biudžetams šio straipsnio 6 dalyje nustatytais atvejais.

5. Rengiant tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektą, ankstesnių metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatyti antrųjų ir trečiųjų metų agreguoti asignavimų limitai ir konsoliduotąjį biudžetą sudarantiems biudžetams paskirstytos agreguotų asignavimų limitų dalys gali būti tikslinami šiais atvejais:

1) susidarius išskirtinėms aplinkybėms ir (arba) paskelbus valstybės lygio ekstremaliąją situaciją;

2) Seimui nusprendus dėl konsoliduotųjų biudžetų pajamų didinimo arba mažinimo;

3) kai atnaujinus ekonominės raidos scenarijų ir atsižvelgiant į jį, vidutinės trukmės konsoliduotojo biudžeto antrųjų ir trečiųjų metų pajamų projekcijas planuojamas antrųjų ir (arba) trečiųjų metų pajamų projekcijų pokytis viršija 0,5 procento bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP) to meto kainomis, antrųjų ir (arba) trečiųjų metų agreguoti asignavimų limitai gali būti tikslinami 0,5 procento BVP to meto kainomis pajamų projekcijų pokytį viršijančia suma;

4) pasikeitus Vyriausybei, vieną kartą per 2 pirmuosius Vyriausybės kadencijos metus;

5) Lietuvos Respublikai planuojant gauti naujų ar papildomų Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos įplaukų.

6. Rengiant tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektą, ankstesnių metų biudžeto patvirtinimo įstatymu patvirtintos antrųjų ir trečiųjų biudžetinių metų konsoliduotąjį biudžetą sudarantiems biudžetams paskirstytos agreguoto asignavimų limitų dalys gali būti peržiūrimos ir keičiamos nekeičiant agreguotų asignavimų limitų (atitinkama suma keičiant nepaskirstytą agreguoto asignavimų limitų dalį), kai:

1) skiriama lėšų įgyvendinant Valstybės skolos įstatymą atsiradusiems turtiniams išipareigojimams vykdyti;

2) keičiasi asignavimai, kurie pagal įstatymuose ar Vyriausybės nutarimuose nustatytas nuostatas indeksuojami, ir (arba) apskaičiuojamas asignavimų dydis susietas su Seimo ar Vyriausybės nustatomais tam tikrais rodiklių dydžiais, valstybės biudžeto pajamomis ar tarptautiniais išipareigojimais, susietais su BVP ar nustatytais Europos Sąjungos reglamentais;

3) keičiasi Vyriausybės veiklos prioritetai.

7. Rengiant tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektą, ankstesnių metų biudžeto patvirtinimo įstatymu patvirtintos antrųjų ir trečiųjų biudžetinių metų valstybės biudžeto asignavimų valdytojams paskirstytos ir pagal valstybės veiklos sritis agreguotos agreguoto asignavimų limito dalys gali būti peržiūrimos ir prireikus perskirstomos tarp valstybės veiklos sričių ir valstybės biudžeto asignavimų valdytojų, nekeičiant bendros valstybės biudžetui paskirstytos agreguoto asignavimų limito dalies.

V SKYRIUS

TAM TIKRŲ METŲ BIUDŽETO PATVIRTINIMO ĮSTATYMAS

19 straipsnis. Tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo struktūra

1. Tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektą rengia Finansų ministerija.

2. Tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme tvirtinami:

1) vienu biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų rodikliai:

a) bendra valstybės biudžeto pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis pagal ekonominę klasifikaciją;

b) biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą, skiriamų programoms finansuoti, paskirstymas valstybės biudžeto asignavimų valdytojams;

c) bendra valstybės biudžeto asignavimų suma, kuri paskirstoma pagal valstybės biudžeto asignavimų valdytojus, ir šiems asignavimų valdytojams paskirstomos asignavimų sumos, kurios agreguojamos pagal valstybės veiklos sritis;

d) savivaldybių biudžetams skiriamų specialių tikslinių dotacijų sumos;

e) gyventojų pajamų mokesčio dalis (procentais), tenkanti visų savivaldybių biudžetams nuo įplaukų į konsoliduotuosius valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus, išskyrus fiksuoto dydžio gyventojų pajamų mokestį, mokamą už pajamas, gautas iš veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą;

f) valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio vidutinio laikotarpio užduotys;

2) vidutinės trukmės konsoliduotojo biudžeto rodikliai atskirai pirmiesiems, antriesiems ir tretiesiems biudžetiniams metams:

a) agreguotos konsoliduotojo biudžeto pajamos ir jų paskirstymas pagal konsoliduotąjį biudžetą sudarančius biudžetus;

b) agreguotas asignavimų limitas;

c) agreguoto asignavimų limito dalys:

i) valstybės biudžetui tenkanti agreguoto asignavimų limito dalis, kuri paskirstoma pagal valstybės biudžeto asignavimų valdytojus, ir šiems asignavimų valdytojams paskirstomos agreguoto asignavimų limito dalys, kurios agreguojamos pagal valstybės veiklos sritis;

ii) savivaldybių biudžetams tenkanti agreguoto asignavimų limito dalis (nurodoma bendra suma visoms savivaldybėms);

iii) valstybės socialinių fondų biudžetams tenkanti agreguoto asignavimų limito dalis (nurodoma bendra suma pagal valstybės socialinių fondų biudžetus);

iv) Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui tenkanti agreguoto asignavimų limito dalis (nurodoma bendra suma).

3. Tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme gali būti tvirtinami ir kiti šio straipsnio 2 dalyje nenumatyti rodikliai.

4. Tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme gali būti nustatomos nuostatos dėl valstybės biudžeto lėšų naudojimo ribojimo ir (ar) išipareigojimų, kuriems vykdyti reikia valstybės biudžeto lėšų, prisiėmimo ribojimo.

20 straipsnis. Informacija ir duomenys, teikiami Seimui su tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektu

1. Vyriausybė su tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektu Seimui teikia:

1) informaciją apie:

a) mokesčių išlaidų poveikį pajamoms;

b) antrųjų ir trečiųjų biudžetinių metų valstybės biudžeto pajamas;

c) vidutinio laikotarpio valdžios sektoriaus balanso rodiklių projekcijas, valdžios sektoriaus išlaidų ir pajamų projekcijas;

d) numatytą vidutinio laikotarpio fiskalinę politiką, nurodydama, kaip užtikrinamas struktūrinio valdžios sektoriaus balanso rodiklio koregavimas siekiant vidutinio laikotarpio tikslo arba perteklinio valdžios sektoriaus;

e) vidutinio laikotarpio struktūrinius valdžios sektoriaus balanso rodiklius, apskaičiuotus remiantis tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto rengimo metu Finansų ministerijos viešai paskelbtais naujausiais duomenimis apie Lietuvos Respublikos produkcijos atotrūkį nuo potencialo ir biudžeto balanso cikliškumo dedamąją (komponentę) (piniginiais vienetais išreiškiamą rodiklį, kuriuo rodomas produkcijos atotrūkio nuo potencialo poveikis valdžios sektoriaus balanso rodikliui per ataskaitinį laikotarpį);

f) vidutiniu laikotarpiu numatomas fiskalines rizikas ir jų įvertinimą;

g) valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų rodiklių perklasifikavimą, kuris atsirastų valdžios sektoriaus balanso rodiklį skaičiuojant pagal Europos sąskaitų sistemą (ESS'2010) ir kurio vertė viršija 0,1 procento BVP to meto kainomis;

h) valdžios sektoriaus ilgalaikio tvarumo perspektyvų pokytį, kuris įvertinamas remiantis tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto rengimo metu Europos Komisijos paskelbtais naujausiais duomenimis;

i) naujausių Europos Komisijos parengtų Lietuvos Respublikos makroekonominių ir fiskalinių rodiklių prognozių ir Finansų ministerijos parengto ekonominės raidos scenarijaus bei vidutinio laikotarpio fiskalinių rodiklių projekcijų palyginimą, paaiškindama šių projekcijų ir Europos Komisijos parengtų Lietuvos Respublikos makroekonominių ir fiskalinių rodiklių prognozių skirtumą, jei jų yra, priežastis;

j) Finansų ministerijos parengtų vidutinio laikotarpio fiskalinių rodiklių projekcijų pasikeitimą, įvertinus prielaidą, kad BVP ir skolinimosi palūkanų norma nukrypsta nuo ekonominės raidos scenarijaus ir vidutinio laikotarpio fiskalinių rodiklių projekcijų;

k) asignavimų valdytojų kiekvieniems 3 biudžetiniams metams planuojamas asignavimų darbo užmokesčiui sumas;

l) savivaldybių biudžetams skiriamų specialių tikslinių dotacijų antriesiems ir tretiesiems biudžetiniams metams sumas ir dotacijas (išskyrus specialias tikslines dotacijas, nurodytas šio įstatymo 19 straipsnio 2 dalies 1 punkto d papunktyje) savivaldybių biudžetams kiekvieniems 3 biudžetiniams metams;

m) vidutinės trukmės konsoliduotojo biudžeto pirmųjų, antrųjų ir trečiųjų biudžetinių metų nepaskirstytas agreguoto asignavimų limito dalis;

2) duomenis apie planuojamą bendrą Vyriausybės skolinimosi valstybės vardu vidaus ir užsienio rinkose poreikį;

3) išaiškinimą (apimtis ir priežastis) apie ankstesniais biudžetiniais metais nustatyto agreguoto asignavimų limito ir konsoliduotąjį biudžetą sudarantiems biudžetams paskirstytos agreguoto asignavimų limito dalies pokyčius bei nepaskirstytos agreguoto asignavimų limito dalies paskirstymą konsoliduotąjį biudžetą sudarantiems biudžetams paskirstytos agreguoto asignavimų limito dalies pokyčiams finansuoti šio įstatymo 18 straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nustatytais atvejais.

2. Lietuvos bankas ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto pateikimo Seimui dienos teikia Seimui išvadas dėl valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduočių įvykdymo poveikio pasitikėjimui finansų sistemos stabilumu ir kainų stabilumui.

21 straipsnis. Tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto svarstymas ir priėmimas Seime

1. Seimas svarsto ir priima tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymą Seimo statute nustatyta tvarka.

2. Seimas, priimdamas tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymą arba tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymą, įvertina paskutines galiojančias Europos Sąjungos Tarybos rekomendacijas ir nuomonę dėl Lietuvos stabilumo programos, Europos Komisijos nuomonę dėl tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto.

3. Jeigu tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymas nepriimamas iki biudžetinių metų pradžios, biudžetas vykdomas šio įstatymo 24 straipsnyje nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS BIUDŽETŲ VYKDYMAS

~~27~~**22** straipsnis. Biudžeto vykdymo organizavimas ir vykdančios institucijos

1. Valstybės biudžeto vykdymą organizuoja Vyriausybė.
2. Valstybės biudžeto mokėjimo operacijų vykdymą organizuoja Finansų ministerija per valstybės išdą ir (arba), kaip nustatyta ~~Lietuvos Respublikos valstybės~~ **Valstybės** išdo įstatyme **ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose**, finansų įstaigas.
3. Savivaldybių biudžetų vykdymą organizuoja merai.
4. Savivaldybių biudžetų mokėjimo operacijų vykdymą organizuoja savivaldybių administracijos per finansų įstaigas arba valstybės išdą.
5. ~~Mokesčių ir kitų įmokų į valstybės ir savivaldybių biudžetus apskaičiavimą ir mokėjimą kontroliuoja įstatymų įgaliosios institucijos.~~

~~28~~**23** straipsnis. Pajamų ir asignavimų įskaitymas

1. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų pajamos ir asignavimai gali būti tik lėšos.

2. Lietuvos Respublikoje surenkami mokesčiai, privalomi mokėjimai, rinkliavos, biudžetinių įstaigų pajamos, pajamos iš valstybės ir savivaldybių turto, Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos įplaukos ir kitos įplaukos gali būti perskirstomi tik per valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus, valstybės socialinius fondus, Privalomojo sveikatos draudimo fondą ir kitus išteklių fondus, į kuriuos surenkamos privalomos įmokos, nurodytos išteklių fondo steigimą reglamentuojančiame įstatyme.

43. Į konkrečių metų biudžetų pajamas įskaitomos įmokos, kurios į Valstybinės mokesčių inspekcijos **prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos surenkamąsias sąskaitas** ~~valstybės~~ **ižde tvarkomas sąskaitas**, Muitinės departamento **prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valstybės ižde tvarkomas sąskaitas**, taip pat ~~Valstybės valstybės išdo pagrindinę sąskaitą~~ bei savivaldybių biudžetų sąskaitas, į kurias mokėtojai įmokas perveda tiesiogiai, patenka iki gruodžio 31 dienos įskaitytinai.

24. Į konkrečių metų biudžetų panaudotus asignavimus įskaitomos perduotinos lėšos, kurių mokėjimo pavedimų įvykdymo pradžia nustatyta iki gruodžio 31 dienos įskaitytinai.

35. Baudos už administracinius nusižengimus įskaitomos į tą biudžetą, iš kurio išlaikoma institucija ar įstaiga, kurios įgaliotas pareigūnas surašė administracinio nusižengimo protokolą arba skyrė baudą, išskyrus kituose įstatymuose nustatytus atvejus. Tokių baudų ir kitų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų neišlaikomų subjektų paskirtų baudų už administracinius nusižengimus įskaitymo ir paskirstymo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. ~~Tais atvejais, kai~~ **Kai** administracinis nusižengimas yra užfiksuotas iš savivaldybės biudžeto išlaikomomis arba eksploatuojamomis stacionariomis ar mobiliosiomis teisės pažeidimo fiksavimo sistemomis, bauda už administracinį nusižengimą įskaitoma taip: 50 procentų įskaitoma į savivaldybės biudžetą, 50 procentų – į valstybės biudžetą.

2924 straipsnis. Nepatvirtinto biudžeto vykdymas

Jeigu biudžetas laiku nepatvirtinamas, asignavimai metų pradžioje iki ~~biudžetų biudžeto~~ patvirtinimo **dienos** kiekvieną mėnesį negali viršyti 1/12 praėjusių metų ~~šių šio biudžetų biudžeto~~ asignavimų. Šiuo atveju kiekvieno asignavimų valdytojo asignavimai kiekvieną mėnesį negali viršyti 1/12 praėjusių metų atitinkamo biudžeto šiam asignavimų valdytojui skirtų lėšų ir ~~skiriamos~~ **skiriami** tik testinei veiklai bei įstatymuose nustatytiems įsipareigojimams finansuoti (išskyrus programų asignavimų dalį, kurią sudaro Europos Sąjungos **ir kitos tarptautinės** finansinės paramos ir bendrojo finansavimo ~~bei kitos gaunamos finansinės paramos~~ lėšos) bei įsiskolinimams dengti.

3025 straipsnis. Biudžeto gautų viršplaninių pajamų naudojimas

1. Vykdant valstybės biudžetą, gautos viršplaninės pajamos (atsižvelgiant į šio ~~įstatymo~~ **įstatymo 1428** straipsnio **32** dalį) naudojamos ~~laikiniams~~ valstybės piniginiams ištekliams papildyti, ~~leidžiant viršyti planuotą apyvartinių lėšų padidėjimo arba atitinkamai nevykdyti planuoto apyvartinių lėšų sumažėjimo sumą.~~

2. Savivaldybės biudžeto gautos viršplaninės pajamos (atmetus viršplanines pajamas, įstatymų nustatyta tvarka skirtas kitų savivaldybių negautoms pajamoms padengti) skirstomos savivaldybės tarybos sprendimu.

3126 straipsnis. Biudžeto asignavimų skyrimas pajamų plano nevykdymo atveju iki priimant Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimą

1. Jeigu nevykdomas valstybės biudžetas, tai yra gaunama mažiau pajamų, negu buvo numatyta, ir nepakanka laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių, iki bus nustatyta tvarka priimtas Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimas, programos finansuojamos finansų ministro nustatyta tvarka (išskyrus programų asignavimų dalį, kurią sudaro Europos Sąjungos **ir kitos tarptautinės** finansinės paramos ir bendrojo finansavimo ~~bei kitos gaunamos tarptautinės finansinės paramos~~ lėšos). Ši nuostata netaikoma programų dalims, kurios finansuojamos iš biudžetinių įstaigų pajamų, jeigu jos yra įmokėtos.

2. Jeigu nevykdomi savivaldybių biudžetai, tai yra gaunama mažiau pajamų, negu buvo numatyta, finansavimas iš savivaldybių biudžetų vykdomas savivaldybių tarybų nustatyta tvarka. Jeigu numatoma, kad nustatytas pajamų planas iki metų pabaigos nebus įvykdytas, sprendimus dėl šiuose biudžetuose numatytų programų finansavimo tvarkos mero teikimu priima savivaldybės taryba.

3. Asignavimų valdytojams pervedamos valstybės biudžeto arba savivaldybės biudžeto asignavimų sumos programoms finansuoti mažinamos faktiškai negautomis (palyginti su planu) biudžetinių įstaigų pajamomis į valstybės biudžetą arba savivaldybės biudžetą.

3227 straipsnis. Asignavimų naudojimas ir grąžinimas

51. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos gali būti panaudotos tik Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos programoms ir projektams bei Europos Sąjungos tiesioginėms išmokoms ir papildomoms nacionalinėms tiesioginėms išmokoms finansuoti Europos Sąjungos teisės aktais numatyti ir (ar) su Europos Komisija suderintai paramai žemės ūkio subjektams teikti.

62. Pažangos lėšos gali būti naudojamos tik pažangos priemonėms ir projektams, kuriais įgyvendinamos pažangos priemonės, finansuoti, išskyrus atvejus, kai paskelbiamos nustatomos išskirtinės aplinkybės.

3. Ministerijoms, išskyrus Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministeriją ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministeriją, ir kitoms valstybės institucijoms ar įstaigoms paliekami mėnesio išlaidų dydžio, o Užsienio reikalų ministerijai ir Krašto apsaugos ministerijai – trijų 3 mėnesių išlaidų dydžio pereinamieji lėšų likučiai, esantys Lietuvos Respublikos diplomatinių ir kitų atstovybių, konsulinių įstaigų, specialiųjų bei gynybos atašė ir Lietuvos atstovų, perkeltų į tarptautines ir užsienio institucijas, tarptautinių operacijų karinio vieneto, dislokuoto užsienio valstybėje, sąskaitose užsienio kredito įstaigose ar pas Krašto apsaugos ministerijai ir Užsienio reikalų ministerijai atskaitingus asmenis.

14. Metams pasibaigus, asignavimų valdytojai, ir jiems pavaldžios biudžetinės įstaigos, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina valstybės biudžeto asignavimų valdytojai arba savivaldybių tarybos ir (arba) kurios yra atskaitingos valstybės biudžeto asignavimų valdytojams, ir (arba) ministrų valdymo sričių įstaigos, ministrų valdymo sričių įstaigoms, vykdančioms vykdančios atitinkamo asignavimų valdytojo programas, pavaldžios biudžetinės įstaigos biudžetinės įstaigos, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina ministrų valdymo sričių įstaigos, ir kiti subjektai disponuojamose sąskaitose esančias biudžeto lėšas, skirtas programoms finansuoti, grąžina ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos:

- 1) valstybės biudžeto lėšas pervesdami į valstybės išdo pagrindinę sąskaitą;
- 2) savivaldybės biudžeto lėšas pervesdami į savivaldybės išdo sąskaitą.

25. Šio straipsnio 14 dalis netaikoma šio įstatymo 28 straipsnio 1 dalyje nurodytiems nepanaudotiems valstybės biudžeto asignavimams, skirtiems programoms finansuoti, politinėms partijoms paskirstytiems valstybės biudžeto asignavimams, Lietuvos Respublikos nacionalinių plėtros įstaigų įstatyme apibrėžtomis skatinamosioms finansinėms priemonėms, kai fondų fondas nesteigiamas, įgyvendinti ir (arba) fondų fondams valdyti pagal finansavimo sutartis, kurių šalys yra asignavimų valdytojai, skatinamųjų finansinių priemonių ir (arba) fondų fondų valdytojai ir (arba) Finansų ministerija, pervedoms biudžeto lėšoms ir nepanaudotoms biudžetinių įstaigų pajamų įmokoms, skirtoms programoms finansuoti.

46. Metų pabaigoje likusios nepanaudotos valstybės biudžeto dotacijos, nustatytos savivaldybių biudžetams priimančios Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme, išskyrus nepanaudotą Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų dalį, lėšos, kurios per metus buvo paskirtos savivaldybių biudžetams pagal atskirus įstatymus ar Vyriausybės nutarimus arba panaudotos ne pagal savo tikslinę paskirtį, iki sausio 10 dienos grąžinamos į valstybės biudžetą – pervedamos iš savivaldybių biudžetų sąskaitų į valstybės išdo pagrindinę sąskaitą, jeigu Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nenustatyta kitaip.

7. Biudžeto asignavimų Asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžios biudžetinės įstaigos, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina valstybės biudžeto asignavimų valdytojai arba savivaldybių tarybos ir (arba) kurios yra atskaitingos valstybės biudžeto asignavimų valdytojams, ir (arba) ministrų valdymo sričių įstaigos, ministrų valdymo sričių įstaigoms, vykdančioms vykdančios atitinkamo asignavimų valdytojo programas, pavaldžios biudžetinės įstaigos biudžetinės įstaigos, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina ministrų valdymo sričių įstaigos, ir kiti subjektai į pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) atskaitą įtrauktas iš

valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų apmokėtas pirkimo (importo) PVM sumas privalo gražinti:

- 1) valstybės biudžeto lėšas pervesdami į valstybės išdo **pagrindinę** sąskaitą;
- 2) savivaldybės biudžeto lėšas pervesdami į savivaldybės išdo sąskaitą.

28 straipsnis. Nepanaudotų valstybės biudžeto asignavimų perkėlimas iš ankstesnių biudžetinių metų į einamuosius biudžetinius metus ir kitų lėšų naudojimas viršijant Seimo patvirtintą bendrą asignavimų sumą

1. Nepanaudoti valstybės biudžeto asignavimai Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti perkeliama iš ankstesnių biudžetinių metų į einamuosius biudžetinius metus ir paliekami valstybės biudžeto asignavimų valdytojams bei gali būti naudojami viršijant Seimo patvirtintą einamųjų biudžetinių metų bendrą asignavimų sumą:

1) biudžetinių įstaigų pajamų įmokos į valstybės biudžetą, skirtos programoms finansuoti;

2) valstybės biudžeto asignavimai pažangos priemonėms įgyvendinti, įskaitant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas. Atitinkamai pažangos priemonei įgyvendinti suplanuoti ir ankstesniais biudžetiniais metais nepanaudoti asignavimai perkeliama į einamuosius biudžetinius metus ir naudojami tik tai pačiai pažangos priemonei įgyvendinti. Į einamuosius biudžetinius metus perkeliama šių nepanaudotų asignavimų, išskyrus Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas, dydis turi neviršyti 30 procentų asignavimų valdytojų ankstesniais biudžetiniais metais patvirtintų asignavimų, kuriuos sudaro pažangos lėšos (išskyrus Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas), sumos;

3) valstybės biudžeto asignavimai tęstinės veiklos priemonėms įgyvendinti, įskaitant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas, skirti prisiimtiems sutartiniais įsipareigojimams ir (arba) inicijuotiems Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka vykdomiems viešiesiems pirkimams, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatyme nustatyta tvarka vykdomiems viešiesiems pirkimams, atliekamiems gynybos ir saugumo srityje, bei pirkimams, susijusiems su žvalgybinio pobūdžio veikla, vykdyti. Į einamuosius biudžetinius metus perkeliama šių ankstesniais biudžetiniais metais nepanaudotų asignavimų, išskyrus Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas, dydis turi neviršyti 3 procentų asignavimų valdytojų ankstesniais biudžetiniais metais patvirtintų asignavimų, atėmus šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas sumas ir Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas, sumos tęstinės veiklos priemonėms finansuoti. Ankstesniais biudžetiniais metais nepanaudoti asignavimai tęstinės veiklos priemonėms įgyvendinti, einamaisiais biudžetiniais metais naudojami tik tiems patiems sutartiniais įsipareigojimams ir (arba) viešiesiems pirkimams, viešiesiems pirkimams, atliekamiems gynybos ir saugumo srityje, bei pirkimams, susijusiems su žvalgybinio pobūdžio veikla, vykdyti.

2. Viršplaninės biudžetinių įstaigų pajamų įmokos ir Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų viršplaninės įmokos į valstybės biudžetą einamaisiais biudžetiniais metais paliekamos valstybės biudžeto asignavimų valdytojams ir gali būti naudojamos programoms finansuoti viršijant Seimo patvirtintą einamųjų biudžetinių metų bendrą asignavimų sumą.

3. Tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytiems tikslams valstybės vardu pasiskolintos lėšos, taip pat iš valstybės rezervo skirtos lėšos einamaisiais biudžetiniais metais gali būti naudojamos viršijant Seimo patvirtintą einamųjų biudžetinių metų bendrą asignavimų sumą. Šios valstybės vardu pasiskolintos lėšos ir iš valstybės rezervo skirtos lėšos naudojamos ir už jas atsiskaitoma Vyriausybės nustatyta tvarka, kuri taikoma lėšoms, gautoms kaip asignavimai.

3329 straipsnis. Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos teisės

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija turi teisę:

1) paskirstyti pagal programas Seimo patvirtintus valstybės biudžeto asignavimus;

2) paskirstyti asignavimų valdytojams Lietuvos Respublikos ~~tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių~~ **tam tikrų metų biudžeto** patvirtinimo įstatyme nustatytiems tikslams, **kuriems įgyvendinti reikalingų lėšų poreikis ir apimtis tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto rengimo metu dėl objektyvių priežasčių negali būti suplanuoti atitinkamiems valstybės biudžeto asignavimų valdytojams**, valstybės vardu pasiskolintas lėšas;

3) ~~vadovaudamasi Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų administravimą, bei atsižvelgdama į programų (pažangos ir tęstinės veiklos priemonių), projektų ir fondų įgyvendinimo duomenis, perskirstyti Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos programoms (pažangos ir tęstinės veiklos priemonėms), projektams ir fondams valstybės biudžete numatytas Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas, įskaitant ir bendrojo finansavimo lėšas, taip pat vadovaudamasi Strateginio valdymo įstatymu, atsižvelgdama į pažangos priemonių, projektų, kuriais įgyvendinamos pažangos priemonės, įgyvendinimo duomenis, perskirstyti pažangos priemonėms, projektams, kuriais įgyvendinamos pažangos priemonės, valstybės biudžete numatytas pažangos lėšas tarp asignavimų valdytojų, jų programų (pažangos priemonių), investavimo sričių, valstybės funkcijų ir ekonominės klasifikacijos straipsnių;~~

4) panaudoti laikinai laisvus valstybės piniginius išteklius programų asignavimų dalies, kurią sudaro Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos, laikinam lėšų stygiui panaikinti;

5) grąžintinai naudoti laisvus valstybės pinigų fondų ir kitus piniginius išteklius valstybės biudžete numatytoms programoms finansuoti, valstybės skolai valdyti, investuoti į valstybės vertybinius popierius, paskoloms savivaldybių laikinam pajamų trūkumui padengti;

6) ~~nustatyti maksimalias lėšų sumas, kurioms einamaisiais biudžetinais metais asignavimų valdytojai turi teisę priimti išpareigojimus, sudarydami sutartis dėl projektų, remiamų iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, įgyvendinimo;~~

7) ~~prireikus nustatyti palūkanų normą už trumpalaikes ir ilgalaikes paskolas, numatytas šio įstatymo~~ **įstatymo 1017** straipsnio 2 ir 3 dalyse, teikiamas savivaldybėms iš valstybės biudžeto.

2. Vyriausybei arba jos įgaliotai institucijai ~~biudžetinių~~ **tam tikrų metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių** patvirtinimo įstatymu gali būti suteikiamos papildomos teisės.

34 straipsnis. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų tarpusavio atsiskaitymai

~~Seimui priėmus įstatymus arba Vyriausybei priėmus nutarimus vykdančius įstatymus, dėl kurių keičiasi valstybės ir savivaldybių biudžetų einamųjų biudžetinių metų išpareigojimai, valstybės institucijos ir įstaigos bei merai patikslina valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų tarpusavio atsiskaitymus.~~

3530 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkiniai

1. Valstybės ir savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkinių sudėties, ~~turinio ir teikimo reikalavimai~~ **biudžeto vykdymo ataskaitose teikiamos informacijos, ataskaitų rinkinių rengimui, pasirašymui, teikimui ir skelbimui keliami reikalavimai ir atsakomybė už jų parengimą, pateikimą ir paskelbimą** nustatyti Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme.

2. Ne viešojo sektoriaus subjektai, gaunantys valstybės biudžeto asignavimus, valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo kontrolės tikslais Finansų ministerijai teikia finansų ministro nustatytą informaciją.

~~3631~~ straipsnis. Valstybės ir savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkinių tvirtinimas

~~1. Vyriausybė gautą valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį išnagrinėja, priima atitinkamus sprendimus ir Seimo statuto nustatyta tvarka bei terminais pateikia Seimui tvirtinti.~~

~~21.~~ Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys tvirtinamas pagal šio ~~Įstatymo~~ **įstatymo 1819** straipsnio **2** dalies **1 punkte** nurodytus rodiklius atsižvelgiant į valstybinių aukštųjų mokyklų ataskaitas, sudaromas pagal visus ekonominės klasifikacijos straipsnius.

~~32.~~ Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį tvirtina savivaldybės taryba pagal rodiklius, nurodytus šio ~~Įstatymo~~ **įstatymo 2616** straipsnio **41** dalyje ~~dalies 1 ir 3 punktuose, ir atsižvelgdama į tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymu patvirtintus rodiklius.~~

~~4. Suvestinį visų savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro Finansų ministerija ir pateikia Vyriausybei remdamasi Vyriausybės patvirtintomis biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis.~~

PENKTASIS VII SKYRIUS

~~BIUDŽETŲ~~ **BIUDŽETO VYKDYMO KONTROLĖ, BIUDŽETŲ BIUDŽETO VYKDYMO** IR EKONOMINĖS RAIDOS SCENARIJAUS MODELIAVIMO VERTINIMAS

~~3732~~ straipsnis. Biudžeto ~~vykdymo~~ kontrolė

~~1. Valstybės biudžeto vykdymo auditą atlieka Valstybės kontrolė, savivaldybių biudžetų vykdymo auditą atlieka Valstybės kontrolė pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatyme nustatytą veiklos apimtį.~~

~~3. Savivaldybių biudžetų vykdymo, savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų programų samatų, savivaldybių biudžetų lėšų apskaitos ir savivaldybių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditą atlieka savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos.~~

~~41. Biudžeto asignavimų~~ **Asignavimų** valdytojų, ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina valstybės biudžeto asignavimų valdytojai arba savivaldybių tarybos ir (arba) kurios yra atskaitingos valstybės biudžeto asignavimų valdytojams, ministrų valdymo sričių įstaigų, vykdančių atitinkamo asignavimų valdytojo programas, biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina ministrų valdymo sričių įstaigos, ir kitų subjektų programų vykdymą vertina vidaus audito tarnybos, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos Vidaus vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu (~~Žin., 2002, Nr. 123-5540~~) ir kitais vidaus auditą reglamentuojančiais teisės aktais.

~~52. Ekonominės raidos scenarijaus, biudžeto pajamų ir išlaidų planų modeliavimą~~ **projekcijų vertinimą**, remdamasi objektyviais kriterijais, ~~įskaitant baigiamąjį vertinimą, vertina atlieka~~ Finansų ministerija. Šio vertinimo rezultatai skelbiami viešai ir į juos atsižvelgiama rengiant kitus ekonominės raidos scenarijus, biudžeto pajamų ir išlaidų planus. Jeigu vertinimo metu nustatomas didelis šališkumas, kuris suprantamas kaip mažiausiai ~~ketverius~~ **4** metus iš eilės pasikartojančios paklaidos, darančios įtaką ekonominės raidos scenarijui ir susidarančios ne dėl prielaidų pasikeitimo ar modeliavimo metodų, Finansų ministerija imasi veiksmų šališkumui panaikinti ir apie juos viešai paskelbia.

~~63.~~ Vyriausybės nustatyta tvarka savivaldybės kiekvienam metų ketvirčiui pasibaigus teikia Finansų ministerijai biudžeto vykdymo prognozes likusiems metų ketvirčiams.

ŠEŠTASIS VIII SKYRIUS

~~BIUDŽETINĖS DRAUSMĖS PAŽEIDIMŲ PROCEDŪROS, JŲ PAAIŠKINIMAS,~~ **PATEISINIMAS FISKALINĖS DRAUSMĖS TAISYKLIŲ NESILAIKYMO** **PAAIŠKINIMAS**

~~3833~~ straipsnis. Procedūros dėl nepagrįsto tam tikrų metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduoties neįvykdymo arba išlaidų augimo ribojimo taisyklės nesilaikymo

1. Kiekvienais metais Vyriausybė ar jos įgaliota institucija kartu su Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta ataskaita Seimui pateikia informaciją apie tam tikrų metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduoties vykdymą ir apie tai, ar pasibaigusiais biudžetiniais metais buvo laikomasi **Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nustatytos valdžios sektoriaus išlaidų augimo ribojimo taisyklės (toliau – išlaidų augimo ribojimo taisyklė)** išlaidų augimo ribojimo taisyklės. Neįvykdžius tam tikrų metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduoties, nurodomos neįvykdymo priežastys. Laikoma, kad užduotis neįvykdyta arba išlaidų augimo ribojimo taisyklės buvo nesilaikyta, jeigu valdžios sektoriaus balanso rodiklis arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmis nukrypsta nuo užduoties arba išlaidų dydis viršija ~~nustatytąjį~~ **numatytą dydį** daugiau negu 0,2 procento BVP to meto kainomis.

2. Jeigu kartu su Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta ataskaita Seimui pateiktoje informacijoje nurodoma, kad buvo neįvykdyta valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduotis arba buvo nesilaikoma išlaidų augimo ribojimo taisyklės, Ministras Pirmininkas turi Seime žodžiu pateikti šios užduoties neįvykdymo arba išlaidų augimo ribojimo taisyklės nesilaikymo pateisinimo priežastis. Jeigu nėra šio ~~Įstatymo~~ **įstatymo 3934** straipsnyje nurodytų pateisinamų priežasčių, Ministras Pirmininkas pateikia kitokius paaiškinimus, kodėl nebuvo įvykdyta valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduotis arba nebuvo laikomasi išlaidų augimo ribojimo taisyklės, ir pasiūlo priemones, kurių galėtų būti imamasi siekiant išvengti užduočių neįvykdymo arba išlaidų augimo ribojimo taisyklės nesilaikymo dėl tokių pačių priežasčių ateityje.

3. Vertinant, ar laikomasi išlaidų augimo ribojimo taisyklės, valdžios sektoriui priskiriamų biudžetų, kurių kiekvieno atskirai planuojami asignavimai viršija 3 procentus BVP to meto kainomis, šių biudžetų asignavimų (išskyrus Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) visuma koreguojama tiems biudžetams priskiriamomis palūkanomis už skolą, diskrecinėmis pajamų priemonėmis, vienkartinėmis išlaidų priemonėmis, ciklinėmis nedarbo išmokomis ir investicijomis, remiantis Reglamento [\(EB\) Nr. 1466/97](#) nuostatomis.

3934 straipsnis. Tam tikrų metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduoties neįvykdymo arba išlaidų augimo ribojimo taisyklės nesilaikymo pateisinimo priežastys

1. Tam tikrų metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduoties neįvykdymo arba išlaidų augimo ribojimo taisyklės nesilaikymo pateisinamos priežastys yra:

1) rengiant Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą naudoti Lietuvos statistikos departamento Valstybės duomenų agentūros arba Europos Komisijos prognozuoti duomenys, kurie vėliau buvo pakeisti;

2) tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų vykdymo biudžetiniais metais priimtas Seimo nutarimas dėl valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduoties;

3) kiti įstatymų nenumatyti veiksniai, nustatomi tam tikriems biudžetiniams metams Seimo nutarimu;

43) nuo Vyriausybės nepriklausantys įvykiai, kurie paveikia valdžios sektoriaus finansų rodiklius.

Lietuvos Respublikos
biudžeto sandaros įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyva [2011/85/ES](#) dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 6 ir 7 dalis, įsigalioja 2024 m. kovo 1 d.
2. Šio įstatymo 1 straipsnis taikomas rengiant Lietuvos Respublikos 2025–2027 ir vėlesnių metų biudžeto patvirtinimo įstatymų projektus, juos tvirtinant, vykdančią, vertinant ir kontroliuojant jų vykdymą.

3. 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų vykdymui, vertinimui ir atsiskaitymui už juos taikomos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusios teisės aktų nuostatos.

4. 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 18 straipsnio 4 dalies redakcija:

„4. Kai tam tikrais metais kyla rizika dėl fiskalinės drausmės taisyklių nesilaikymo, tais metais nepaskirstyta agreguoto asignavimų limito dalis gali būti nenaudojama. Nepaskirstyta agreguoto asignavimų limito dalis pirmaisiais biudžetiniais metais sudaro ne mažiau kaip 0,5 procento ir ne daugiau kaip 1 procentą tais metais nustatyto agreguoto asignavimų limito ir naudojama šio įstatymo 28 straipsnio 1 dalyje nustatytų atvejų poveikiui amortizuoti, antraisiais biudžetiniais metais sudaro ne mažiau kaip 2 procentus, o trečiaisiais biudžetiniais metais – ne mažiau kaip 3 procentus tais metais nustatytų agreguotų asignavimų limitų. Rengiant tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektą ir peržiūrint ankstesnių metų biudžeto patvirtinimo įstatymu patvirtintų antrųjų ir trečiųjų biudžetinių metų konsoliduotąjį biudžetą sudarantiems biudžetams paskirstytas agreguotų asignavimų limitų dalis, nepaskirstyta agreguoto asignavimų limito dalis gali būti paskirstoma konsoliduotąjį biudžetą sudarantiems biudžetams šio straipsnio 6 dalyje nustatytais atvejais.“

5. Šio straipsnio 4 dalyje išdėstyta Biudžeto sandaros įstatymo 18 straipsnio 4 dalis taikoma rengiant Lietuvos Respublikos 2026–2028 ir vėlesnių metų biudžeto patvirtinimo įstatymų projektus.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2024 m. vasario 29 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

7. Įstaigos, rengiančios įstatymų ir (arba) kitų teisės aktų ir jų pakeitimų projektus, kuriais nustatomos rodiklių, koeficientų ir kitų dydžių reikšmės, kuriomis remiantis apskaičiuojami atitinkamų 3 biudžetinių metų planuojami asignavimai, iki 2024 m. vasario 29 d. pakeičia atitinkamus teisės aktus – nustato, kad tokių rodiklių, koeficientų ir kitų dydžių reikšmės būtų nustatomos arba prognozuojamos 3 biudžetiniams metams.

8. Kituose teisės aktuose nuoroda į pavadinimą „tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas“, „atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas“ reiškia nuorodą į tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymą, nuoroda į įstaigą, kurios vadovas yra asignavimų valdytojas, reiškia nuorodą į asignavimų valdytoją, taip pat nuoroda į tam tikras pareigas, kurias einantis asmuo yra laikomas asignavimų valdytoju, reiškia nuorodą į šio asmens vadovaujamą įstaigą, kuri yra asignavimų valdytoja.

3 straipsnis. Įstatyme nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimas

1. Lietuvos Respublikos finansų ministerija atlieka šiame įstatyme nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą (toliau – *ex post* vertinimas).

2. Atliekant *ex post* vertinimą, turi būti įvertinta, ar vidutinės trukmės konsoliduotojo biudžeto rengimas ir tvirtinimas prisidėjo prie tvaresnės šalies fiskalinės politikos įgyvendinimo,

ar patvirtintos agreguotų asignavimų limitų peržiūros ir keitimo taisyklės sumažino planuojamų asignavimų pokyčius.

3. *Ex post* vertinimo laikotarpis – 5 metai nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. *Ex post* vertinimas turi būti atliktas per metus nuo *ex post* vertinimo laikotarpio pabaigos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas